

79

L i s a Haridusministri esitisele
13. aprillist 1938 - Eesti
Teaduste Akadeemia liikmete
nimetamise kohta.

1. J u l i u s M a r k - sünd. 1890.a. dr.phil. (Helsingi) 1918.a. Tartu Ülikooli uurali keelte professor alates 1919.a. Filosoofiateaduskonna dekaan. Ungari Teaduste Akadeemia liige. Õpetatud Eesti Seltsi end. esimees.
Professor Julius Mark on meie keeleteadlaste hulgast kõige silmapaistvam teadusemees, kelle tööd on laialdast tunnustust leidnud eriti meie hõimurahvaste peres. Varemalt kirjutanud põhjapanevaid töid uuralikeelte possessiivsuffiksrite ja etümoloogia alalt. Viimastest töödest on ta tähelepandavalt käsitanud ka etnograafiliselt suure tähtsusega küsimusi.
2. J ü r i U l u o t s - sünd. 1890.a. dr.phil. h.c. (Szegedi). Tartu Ülikooli Eestimaa õiguse ajaloo korraline professor.
Professor Uluots'a töödest seisavad esikohal tema uurimused "Grundzüge der Agrargeschicht Estlands" ja "Die Verträge der Esten mit den Fremden im XIII. Jahrhundert", mis on leidnud häid arvustusi välismaail ja mis nagu ta m.t. väiksemad töödkki käsitlevad probleeme ajaloo ja õigusteaduse piirialadelt. Prof. Uluots'a suuremad saavutised esinevad tema rakendusteaduslikes töödes, mis ta on teinud tsiviliseeritud ja Eesti Vabariigi põhiseaduse väljatöötamisel, millelistel aladel tal on jäävaid teeneid.
3. E d g a r K a n t - sünd. 1902.a. dr.phil.nat. 1934.a. Tartu Ülikooli korraline professor, alates 1936.a. Association des geographes Francais referent, American geographical Society liige.
Professor Edgar Kant on leidnud välismaail laialdast tähelepanu ja tunnustust oma põhjalikkude uurimustega Eesti majandus- ja linnageograafia alal, samuti uute uurimismeetodite tarvitamisele-võtmisega, mis on laialdaselt omandatud välismaade eriteadlaste poolt.
4. O s k a r L o o r i t s - sünd. 1900.a. dr.phil. (1926). Eesti Rahvaluule Arhiivi juhataja, alates 1927.a. Balticoslavica, Acta Ethnologica ja Baltic and Scandinavian Countries toim. liige. Soome Kirjanduse Seltsi ja Kalevala Seltsi kirjavahetaja-liige.
Dr. Loorits'a saavutised Eesti Liivi ja võrdleva rahvaluule alal on silmapaistvad, ta teaduslik toodang on väga laialatuslik ja tunnustus, mis ta sellel alal on leidnud välismaail, on tähelepannav. Eriti tähtsad on ta tööd Liivi rahva usundi, muinasjuttude ning saagade variantide kohta. Tema poolt korraldatud Eesti Rahvaluule Arhiiv
- 5.

83

on kujunenud hästi korraldatud uurimisasutiseks, mis mitmel pool välismaail eeskujuks seatud.

5. Gustav S u i t s

- sünd. 1883.a. dr.phil.h.c. (Upsala). Tartu Ülikooli eesti ja üldise kirjandusloo professor, alates 1921.a.

Gustav Suits'u nimega on seotud terve kultuur-ajajärgu tekkimine Eestis. Juhtivalt osa võtnud Noor-Eesti liikumisest, on Gustav Suits alul loova kirjanikuna, hiljemini - professorina Tartu Ülikoolis, loonud rohkearvalise koolkonna. Teaduslikul alal on Suits rajanud rohkesti uusi vaatekohti, eriti meie ärkamisaja kirjanduse tendentsil.

6. Hendrik S e p p

- sünd. 1888.a. dr.phil. 1930.a. Tartu Ülikooli Eesti- ja Põhjamaade ajaloo adjunktprofessor.

Hendrik Sepp on meie ajaloolaste hulgas eruditsioonirikkamaid. Ta on teotsenud mitmekesiste, eeskätt sõjaajalooliste ja selle kõrval ka majandusajalooliste probleemide alal. Tema tööd on välismaail, eeskätt Soomes ja põhjamaades leidnud rohkesti tunnustust. Eesti ajaloo uurimise organiseerimise alal on H.Sepp'al teeneid suurte ülevaatlikkude teoste Eesti rahvaajaloo ja Eesti majandusajaloo juhtiva kaastöötajana.

B.

1. Ludvig P u u s e p p

- sünd. 1875.a. dr.med. 1902.a. Tartu Ülikooli neuroloogia professor, alates 1920.a. Portugali Teaduste Akadeemia liige, Torino Arstiteaduse Akadeemia kirjavahetaja-liige, Vilno ja Padova Ülikooli audoktor.

Professor L.Puusepp on suure arvu teaduslikkude tööde autor, milledest enamik käsitab neuro-kirurgilisi küsimusi, ja teaduse-maailmas laialdaselt tunnustatud teadlane ning esimesi närvihaiguste eriteadlasi maailmas. Ta on ajakirja "Folia Neuropathologica Estoniana" toimetaja, milline väljanne on võitnud üldise tunnustuse.

MSc 1922.a.

2. Paul K o g e r m a n n

- sünd. 1891.a. dr.Sc. techn. 1934.a., orgaanilise keemia professor 1921.a., Tallinna Tehnikaülikooli rektor, Loodusvarade uurimise instituudi nõukogu esimees. Inglise-Prantsuse ja USA keemia-seltside liige.

P.Kogermann'i teaduslikud tööd käsitlevad looduslikkude produktide keemilist iseloomu ja konstitutsiooni. Erilist tähelepanu on leidnud ta uurimised meie põlevkivi alalt, mis on põhjanevalt aluseks võetud pea kõigis välismaa vastavates käsiraamatutes.

74

3. Hugo K a h o

- sünd. 1885.a. dr.phil.nat.1923.a. Tartu Ülikooli taimefüsioloogia professor 1923. British Society liige, Eesti Loodusuurijate Seltsi esimees. Tartu Ülikooli rektor.

Professor H. Kaho on avaldanud rea silmapaistvaid nii kodu- kui ka välismaail ilmunud ja tunnustust leidnud teaduslikke töid, milles käsitatakse protoplasma

kolloiidkeemilist ehitust, kõrge temperatuuri neutraalsoolade ja teiste ühendite mõju plasma kolloiddehitusele, samuti ainevahetuse protsessile. Küsimusi taimera- kus, soolade stimuleerivad mõjud taime- kasvule jne. H.Kaho on organiseerinud Taimefüsioloogia Instituudi.

4. Karl S c h l o s s m a n n

- sünd. 1885.a. dr.med.1918.a. Bakterioloogia korraline professor, alates 1920.a. Välismaisete Seltside kirjavahetaja-liige.

Professor K.Schlossmann on teaduse- maailmas tuntud uurija bakterioloogia, mikrobioloogia ja muil aladel. K.Schlossmann'i tööd on laialdast tsiteerimist leidnud vastavates välismaisetes käsiraamatutes. K.Schlossmann on väheseid teadlasi, kes on suutnud omale luua laialdase koolkonna, silmapaistev on tema juures ja juhatuse all tehtud väitekirjade hulk Tartu Ülikoolis.

5. Aleksander P a l d r o k

- sünd.1871.a. dr.med.1898.a. Tartu Ülikooli dermatoloogia ja veneroloogia professor 1919.a. Upsala Ülikooli audoktor ja mitmete välismaisete teaduslikkude seltside kirjavahetaja-~~liige~~liige.

Professor S.Paldrok on avaldanud rohkesti ja mitmekesiseid uurimisi oma erialalt. Eriti silmapaistvad on tema tööd leepira uurimise ja arstimise alalt, mis välismaail on leidnud laialdast tähelepanu ja põhjustasid tema kindlat arvestamist Nobel'i auhinna kandidaadina.

6. Ernst Ö p i k

- sünd. 1893.a. dr.phil.nat.1923.a. Tartu Ülikooli astronoom-observaator.

Ernst Öpik on produktiivne teadlane astronoomia alal, kes eriti on rakendanud statistilisi meetodeid langtähtede uurimise alal. Ta tööd on leidnud välismaail laialdast tunnustamist, mis ilmneb ka muu- seas ka sellest, et ta kutsuti 1930-32.a. Harvardi Ülikooli poolt, Am.Ühendriikides töötama sealsetes suurtes observatooriumides.